

Складові системи документаційного забезпечення вітчизняних комерційних підприємств

Олена Шевченко

Кафедра документно-інформаційних систем, Харківська державна академія культури, УКРАЇНА, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
E-mail:galia.drozdova2011@yandex.ua

Analyzed and characterized components of the system documentation for commercial enterprises: document resources (documentary flows, document funds, document arrays) and information technology

Ключові слова – система документаційного забезпечення, документний ресурс, інформаційні технології, комерційні підприємства.

До складових внутрішнього середовища концептуальної моделі системи документаційного забезпечення комерційних підприємств входить документний ресурс й інформаційні технології.

Зупинимось детальніше на розгляді кожної із вказаних складових. Так, документні потоки (вхідні, вихідні, внутрішні документи), документні масиви (масив функціонуючої торговельної документації, нормативно-законодавчих документів, управлінської документації), документні фонди (інформаційні і архівні фонди підприємства), система діловодства становлять документний ресурс комерційних підприємств.

Документний потік є найрухомішою частиною документних ресурсів комерційних підприємств, оскільки йому притаманна динаміка.

Вхідний документопотік комерційної установи складається з документів вищестоящих організацій; документів, що містять відомості про виконання розпорядчих дій, запити про шляхи виконання завдань і звітні відомості про діяльність; документів від торговельних організацій.

Вихідний документопотік складається з документів, що створюються в комерційних організаціях, установах і відправляються за їх межі.

Внутрішній документопотік комерційних організацій забезпечує вирішення управлінських завдань у межах установи, організації та ін.

Далі перейдемо до розгляду документного масиву комерційних підприємств, основу якого складає масив нормативно-законодавчих документів, управлінської документації й торговельної документації.

Так, до складу нормативно-законодавчі документів входять: укази Президента України, Закони України, накази Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, постанови Кабінету Міністрів України, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Податковий кодекс України та ін.

Всього 28 основних нормативно-законодавчих документів, які врегульовують вітчизняну комерційну діяльність, 18 діючих державних класифікаторів, в яких відображена торговельна документація, проте основоположних стандартів щодо документаційного забезпечення досліджуваної комерційної галузі не має.

Масив управлінської документації складають організаційно-розпорядчі документи, які є загальноприйнятими і в комерційних підприємствах функціонують на загальних засадах.

Основою документного масиву є торговельна документація. Всього в комерції функціонує близько 270 видів торговельної документації, серед яких 90 - господарські договори.

Документний фонд комерційних підприємств складають архівні фонди і інформаційні ресурси.

Архівний фонд підприємства містить всю сукупність документів, що утворилася в процесі його діяльності й підлягає збереженню.

Інформаційний ресурс включає три основні компоненти: масив торговельної документації в електронній формі; матеріали з інформаційної підтримки досліджуваної галузі й інформаційно-комунікаційні послуги.

Наступна складова документного ресурсу – це система діловодства, яка напрацювала три форми організації роботи з документами - централізовану, децентралізовану і змішану.

Більшість комерційних підприємств відносяться до змішаної форми організації роботи з документами. Інформаційні технології виступають необхідною складовою системи документаційного забезпечення комерційних підприємств, до складу яких входить програмне і технічне забезпечення, система електронного документообігу [1].

Нині автоматизація документообігу комерційних підприємств сприяє зменшенню обсягу паперового документообігу, спрощує процеси діловодства, є технологічною відповіддю на сучасні вимоги, які висуваються до комерційних організацій і підприємств [2].

Висновок

Отже, документні ресурси комерційних підприємств формуються відповідно до призначення. Нині необхідно ефективно впроваджувати інформаційні технології як стратегію відповідності комерційних підприємств умовам ринкового середовища і як джерело їх конкурентного потенціалу.

Література

1. Сельченкова С. Автоматизация документационных процессов / С. Сельченкова // Секретар - референт. – 2003. – № 12. – С. 31-35.
2. Системы электронного управления документами: обзор, классификация и оценка возврата от внедрения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.iteam.ru/publications/it/section_64article_2712/. – Назва з екрана.